

Könnyen beláthatjuk, hogy a deltoid köré nem írható kör, azaz nem húrnégyszög. Ugyanis, ha húrnégyszög lenne, akkor a szimmetria miatt ez most azt jelentené, hogy a B és D csúcsánál derékszög van. Ez azonban nem igaz. Az AB egyenes iránytangense (könnyen leolvasható a koordinátáiból) 2 , míg a BC egyenesé $-2/3$, azaz a két egyenes nem merőleges egymásra. Nincs tehát olyan kör, amely mind a 4 pontot a belsejében tartalmazza (vagy a 4 pont a körön kívül fekszik) és azoktól egyenlő távolságra van. Ha ugyanis ilyen kör létezne, akkor a középpontból kicsinyítve, (vagy nagyítva) a kör átmenne a deltoidnak mind a 4 csúcsán.

Így csak az lehetséges, hogy

(a) 3 pont az egyik (a körön belüli) és 1 pont a másik (a körön kívüli) síkrészben van, vagy

(b) 2 pont a körön belül, 2 a körön kívül fekszik.

Az a) esetben is 3 lehetőségünk van,

1. ha az A pont van kívül,

2. ha a B pont van kívül (a szimmetria miatt ez ugyanaz, mintha D pont lenne kívül),

3. ha a C pont van kívül.

Az 1. esetben először írjuk fel a B , C , D pontokon átmenő kör egyenletét. A kör középpontjának koordinátái $O_1 \left(\frac{11}{6}; 0 \right)$ és sugara $r = \frac{13}{6}$. Látható, hogy az A pont a körön belül van, hiszen $O_1A = \frac{11}{6} < \frac{13}{6}$. Ezt a kört kell zsugorítani az O_1 pontból úgy, hogy egyenlő távolságra legyen mind a 4 ponttól. Ez akkor teljesül, ha

$$r_1 = \frac{\frac{11}{6} + \frac{13}{6}}{2} = 2$$

egységnek választjuk a kör sugarát.

A 2. és 3. esetben a számítás hasonlóan elvégezhető, itt csak az eredményeket közöljük.

A 2. esetben a kör O_2 középpontjának koordinátái $\left(2; -\frac{1}{4} \right)$, sugara $r_2 = \frac{\sqrt{65} + \sqrt{97}}{8} \approx 2,23889$.

A 3. esetben $r_3 = 2$. (O_3 koordinátái $\left(\frac{5}{2}; 0 \right)$)

b) Végül marad az a 2 eset, amikor a kör szétválasztja a pontokat.

Legyenek a szétválasztott pontok AB és CD . Írjuk fel mindkét szakasz felezőmerőlegesének egyenletét. Ezek metszéspontja egyenlő távolságra lesz A -tól és B -től, illetve C -től és D -től. Számítsuk ki ezeket a távolságokat.

Az AB szakasz felezőpontjának koordinátái $\left(\frac{1}{2}; 1 \right)$, az AB egyenes iránytangense 2 , f_1 felező merőlegesének egyenlete $y - 1 = -\frac{1}{2} \left(x - \frac{1}{2} \right)$; a CD szakasz felezőpontjának koordinátái $\left(\frac{5}{2}; -1 \right)$, a CD egyenes iránytangense $\frac{2}{3}$, f_2 felező merőlegesének egyenlete $y + 1 = -\frac{3}{2} \left(x - \frac{5}{2} \right)$. f_1 és f_2 metszéspontjának koordinátái $O_4 \left(\frac{3}{2}; \frac{1}{2} \right)$.

$$\overline{O_4A} = \overline{O_4B} = \sqrt{\left(\frac{3}{2} \right)^2 + \left(\frac{1}{2} \right)^2} = \frac{\sqrt{10}}{2}, \quad \overline{O_4C} = \overline{O_4D} = \sqrt{\left(\frac{5}{2} \right)^2 + \left(\frac{1}{2} \right)^2} = \frac{\sqrt{26}}{2}.$$

Ha tehát O_4 körül egy olyan kört rajzolunk, amelynek sugara $r_4 = \frac{\frac{\sqrt{10}}{2} + \frac{\sqrt{26}}{2}}{2} \approx 2,065$, ez mind a 4 ponttól egyenlő távolságra lesz, mégpedig A , B a körön belül C , D a körön kívül. (a tengelyes szimmetria miatt az A , D és B , C szétválasztása ugyanezt az eredményt adja).

Végül legyen B , C és A , D a szétválasztott pontpár, és ugyanígy írjuk fel a szakaszfelező merőleges egyenesek metszéspontját. Az eredmény

$$O_5(2; 0) \quad \text{és} \quad r_5 = \frac{2 + \sqrt{5}}{2} \approx 2,118.$$

Láthatjuk, hogy a legnagyobb sugarú az $r_2 = 2,23889$; ezt akkor kaptuk, amikor a B pont a körön kívül, A , C , D pedig azon belül helyezkedett el.

Méder Áron (Budapest, Táncsics M. Gimn., II. o.t.)

